

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streinditate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.
Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învalia
Manuscrisele nu se înapoiază TELEFON Nr. 226.

Congresul național bisericesc.

Sibiu, 30 Iulie n. 1916.

— Raport telegrafic. —

Astăzi la oarele 9 a. m. s'a început serviciul divin cu mare solemnitate, pontificând sfta liturghie P. S. Sa I. Papp, Episcopul Aradului asistat de părinții arhimandriți Filaret Musta, Vasile Mangra Dr. Eusebiu Roșca, protosincelii Dr. Iosif Badescu, R. Ciorogariu, prot. Dr. I. Stroia, diaconii Dr. Oct. Costea și I. Ciora.

Răspunsurile liturgice le-a executat cu toată precizia un cor improvizat din mai mulți domni din Sibiu, sub conducerea d-lui Ionel Crișan.

După finirea sftii liturgii și chemarea sftului Duh, a urmat o pauză de 1/2 oară.

Invitații fiind la deschiderea de congres, prin d-nii deputați R. Ciorogariu, V. Dămian, I. Bele și P. Dragalina — d-nii Episcopi venind din nou în pompoasa catedrală, P. S. Sa Ioan I. Papp ocupă presidiul, având de-a dreapta pe P. S. Sa episcopul Dr. M. E. Cristea, iar de-a stânga pe vicarul arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, deschizând ședința prin un discurs ocazional, în care a făcut istoricul convocării congresului actual întru nit între împrejurări extra-ordinare, în care a parentat pe fecicitul mitropolit Ioan Mețianu, iar de încheiere a implorat binecuvântarea cerului asupra lucrărilor congresuale.

Făcându-se apoi apelul nominal se constată că sunt prezenți 83 deputați.

Anunțându-se ședința proximă pe mâne (Luni) la oarele 10 a. m. în sala cea mare a comitatului, când vor avea să urmeze verificările, ședința se încheie la oarele 12 și 3/4.

După ședința D-nii deputați s-au prezentat în corpore mai toți la P. S. Sa DI Episcop al Aradului, după aceea la d-l episcop al Caransebeșului, unde prin rostul d-lui arhimandrit vicar arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu au fost salutați. Ambii episcopi au răspuns în mod afabil, promițând tot sprijinul întru nezoizarea agendelor puse la ordinea zilei.

Fiind de-un deosebit interes a se cunoaște numele celor 120 deputați actuali congresuali, lăsam să urmeze aici lista lor completă în mod alfabetic. Dintre aceștia fac parte din congresul ordinar, care s'a început ieri, durând până inclusive Vineri, 90 deputați, iar restul de 30, aleși în arhideceză ca deputați ad hoc, au vot numai la actul alegerii de mitropolit.

Iată lista oficială a celor 120 deputați:

Albu Ștefan Dr., Alexics George Dr., Almășan Vasile.

Baciu Ioan Dr., Badescu Ioan Dr., Bălan Nicolae Dr., Barbara Sever Dr. jude de tribunal, Belle Alexandru vice-comite, Blaga Iosif Dr., Bodea Augustin Dr., Bogdan Vasile notar comunal, Borzea Nicolae, Brădean Atanasie, medic cercual, Brebenar Iosif inginer silvan, Bredicean Tiberiu Dr., Burdan Teodor, Burdia Constandin, Buzura Gavril Dr.

Candrea Valeriu v.-prez. sed. orf. Chirilă Iustin notar comunal, Chirilovici Pavel asesor la sed. orf., Chirtoș Zosim Dr., Cimponeriu Ioan protopretor, Cioban Aurel Dr., Ciorogariu R. Roman, Comșa Nicolae Dr., Corcan Petru primpretor, dep. dietal, Cornean Cornel Dr., Cosma Gavril Dr., Coste Iuliu Dr. Costea Octavian Dr.

Damian Vasile, Dimian Constantin, Doboșan Aurel senator orășenesc, Dobren Ioan magistru silvanal, Drăgă-

lina Patriciu, Drăgits Petru, Dragomir George Dr., Duma Vasile.

Fulea Ioachim, Garoiu Ioan Dr., Garoiu Nicolae, Georgiu Ioan, Ghilezan Augustin.

Hajieg Titu, Henteș Ioan, Herman Teodor, Horvath Andreiu.

Iacob Ioan Dr., Ienciu Toma Dr., Ionescu Petru Dr., Ispravnic Sever Dr. Ivan Nicolae.

Lazar Ioan notar cercual, Linția Dionisiu, Linția Liviu Dr. ofic. la inspscol., Leucufia Ștefan, Lupaș Ioan Dr.

Magdescu Pavel, Mangra Dimitrie Dr. Mangra Vasile, Manuilă Fabriciu, Mateiu Ioan Dr., Mărgineanțu Titu cons. de finanțe, Mețianu Eugen Dr., Mețianu Iancu Dr., Miulescu Zaharia, Moaca Aurel, Moldovan Dimitrie, Muntean Aurel Dr., Musta Filaret, Medici George Dr. fisc erarial.

Nemoian Virgil Dr.

Olariu Iosif Dr. Olariu Sebastian, Olariu Valeriu Dr.

Păcală Victor, Păcățian Mihai, Pahone Vasile Dr., Pațiu Rubin Dr. Pepa Ioan, Petco Valeriu Dr. consil. de finanțe, Petco Valeriu inv. dirig. la școala de stat, Petroviu Aurel, Petroviu Nicolae Dr., Pincu Cornel primpretore, Pocioian Ioan notar cercual, Popa George Dr. jude de tribunal, Popescu Iosif, Popoviciu George Dr., Popoviciu Petru, Preda Vasile, Proca George Dr., Pușcariu Ilarion Dr., Pușcariu Iosif.

Radi Timotei, Radu Ioan Dr., Raicu Sava, Rațiu Dominic, Roșca Eusebiu Dr., Roșca Pavel Dr., Roșiescu Tulliu, Roxin Florian, Roxin Nicolae.

Saftu Vasile Dr., Sărb Gherasim, Stroia Ioan Dr., Stroia Ștefan protonotar com., Suciu Traian notar cercual, Sulică Nicolae.

Teculescu Ioan, Tempelean Desideriu primpretor, Todoran Eugen, Tordășan Victor, Tritean Lazar.

Vlad Aurel Dr., Vlaicu Arsenie, Voilean Mateiu, Vulcu Dumitru.

Zigre Nicolae,

Litoralul Dunării — zonă de războiu. „Hamburger Fremdenblatt“ primește următoarea știre din București:

România a declarat întreg litoralul Dunării de zonă de războiu. Trecerea pe lângă podul dela Cernavoda este oprit în timpul nopții.

Exportul de cereale din România. Din București se telegrafiază lui „P. Lloyd“: Comisia centrală a hotărât, ca exportul grâului din noua recoltă să înceapă abia în Septembrie. Mazere și orz pentru malț ne va veni deja acum. Centrala de import deliberază acum asupra prețului de 5000 lei pentru vagonul de orz și 6000 lei pentru vagonul de mazere.

Contele Tisza despre călătoria sa pe frontul din Carpați. În clubul partidului național al muncii prim ministrul ungar contele Tisza a povestit impresiile sale dela vizita de pe frontul din Carpați, — exprimându-și în cuvinte elogiase admirația, pentru trupele noastre. A fost mișcat de vioiciunea morală și trupească a trupelor, de conștiința puterii lor și de voința de a birui. Ele se duc la luptă, ca și cum s'ar duce la nuntă. Contele Tisza a spus apoi, că trupele rusești numai în mod sporadic au trecut peste granițele ungare, dar în nici un loc nu au înaintat în vre-o localitate dintre cele mai apropiate dela hotarul țării. Ei au fost pretundendi respinși.

Alianța germano-austro-ungară.

„Pester Lloyd“ comentând discursul virginal al noului ministru de externe al Rusiei Stürmer, scrie între altele:

De remarcat ar mai fi încă în discursul inaugural al lui Stürmer, că face exclusiv responsabil pentru război pe Germania. Păstrând tăcere în vorbirea sa asupra Austro-Ungariei nu știi ce să crezi: E naivitate ori intenție la mijloc?

După primele prestații ale sale în noul oficiu s-ar putea conchide asupra primei presupțiuni. Când însă ar subversa intenție, atunci din partea noastră i-am putea spune de pe acum:

Pentru a vîri un ic între relațiile puterilor centrale nu ajung modestele facultăți ale dlui Stürmer. Alți diplomați mult mai agili s-au străduit în sudoarea feții lor cu astfel de încercări. Toate eforturile acestea au eșuat însă până acum și vor eșua și în viitor, în fața comunității sortii popoarelor aliate ale celor două puteri centrale, care este puternic înrădăcinată atât în sentimente cât și în impulsul lor de viață.

Operațiunile militare germane.

Buletinul oficial pe ziua de 30 Iulie

Câmpul de operațiuni dela vest

Focul dușman s-a potențat la cea mai mare violență între pârăul Ancre și Somme. Atacuri parțiale engleze la Pozières și Longueval, au rămas fără succes. La sud dela Somme și la ost dela Maas s-au dat lupte violente de artilerie. La La Chalade (în Argonii vestic) sub-locotenentul Baldamus într-o luptă aeriană a scos din luptă pe al 5-lea rival al său. Afară de acesta a mai fost împușcat câte un avion dușman la marginea vestică a Argonilor și la ost dela Sennheim.

La ost și sud-ost.

Grupul mareșalului Hindenburg: Patrule mai puternice dușmane au fost împiedecate prin focul nostru de a trece Düna. Stabilimentele căii ferate de pe linia Wilejka — Molodcno — Minsk, ocupată cu transporturi militare, precum și gările Pogorjelczy și Horodzieja din fața grupului de armată al mareșalului principe de Bavaria Leopold, au fost cu succes bombardate. Seara un atac rusesc a eșuat total în focul nostru, la sud dela Strobowa.

Grupul generalului Linsingen: Atacurile dușmane au mai crescut încă în estensiune și în violență. Cu excepția unor sectori singuratici, ele s-au estins pe frontul dela Stobychowa (pe Stochod, la nord de Kowel) până la vest dela Berestecko și au eșuat cu pierderi grozave pentru dușman, în cea mai mare parte în focul nostru concentric. Numai în puține locuri ale marelui front s-a ajuns la lupte de aproape. Dușmanul care a pătruns în lăuntru, a fost din nou respins, sau i-s-a pus o stavilă înaintării sale. Peste noapte s-a întreprins fără nici o conturbare din partea dușmanului retragerea, de mult proiectată, a trupelor dela cotul Stochod-ului care iese în afară spre ost, la nord dela linia ferată Kowel—Rowno, pe secanta cea scurtă.

Armata generalului Bothmer: Atacurile rusești, în parte puter-

nice, la nord-vest și la vest dela Buczacz, nu au avut nici erii nici un succes.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Nu s-au petrecut evenimente mai importante.

Prof. Nicolae Teclu.

Din prilejul morții regretatului profesor și chimist Nicolae Teclu, societatea academică „România Jună“ a lansat următorul necrolog:

Societatea acad. „România Jună“ aduce la cunoștință trecerea din viață a unuia dintre cei dintâi membrii și întemeietori ai ei, a distinsului savant Prof. Nicolae Teclu membru onorar și emeritat al „României Jună“, membru al „Academiei Române“ etc, etc. care a decedat Miercuri în 26 Iulie st. n. în frumoasa etate de 77 ani.

Corpul nefinsuflit al scumpului defunct va fi așezat spre vecinicia odihnă, Vineri în 28 Iulie st. n. la orelle 4 p. m. în Hietzinger Friedhof din capela susnumitului cimitir.

Odihniască în pace!

Viena, 27 Iulie st. n. 1916.

Ziarul „Neue Freie Presse“ parentează astfel pe marele savant român:

„Încă odată moartea a făcut un gol în vechea gardă a profesorilor dela Academia comercială din Viena. Profesorul Teclu, al cărui nume prin lucrările sale științifice, a trecut departe peste granițele patriei sale adoptive — căci Teclu e român — a murit Mercuri, la adânci bătrânețe.

Pe neașteptate, așa dar îndoit de dureros — vine această știre pentru amicii și elevii lui, cari au avut ocazia să vadă cu câtă vioiciune și tinerețe suflitească, bătrânul învățat, și după ce s'a retras în pensiu — și-a continuat apostolatul.

Teclu și-a început studiile chimice la Universitatea din București și le-a terminat la Universitatea din Viena. Aci, vestitul chimist, membru în Casa seniorilor, profesorul Ludwig, care a murit dăunăzi, a arătat un deosebit interes lui Teclu, și acesta din urmă în semn de recunoștință i-a dedicat „Studiul Chimiei“.

Timp de 40 ani, până la 1910 profesorul Teclu a ocupat catedra de chimie dela Academia comercială din Viena. Teclu a făcut numeroase invențiuni și descoperiri — dintre cari cea mai însemnată e metoda de a se citi rândurile de pe hârtie arsă, de mare importanță pentru cercetările poliției și justiției. Mii și mii de elevi vor pomeni cu drag și după moartea lui, pe venerabilul profesor și măiestru.

Înmormântarea regretatului profesor român a avut loc Vineri, după amiază dela Capela Cimitirului din Hietzing, la care au luat parte frunțașii coloniei române și reprezentanții științei și Universității din Viena. Ii deplâng o fiică bună și un fiu brav, funcționar superior la „Wiener Bankverein“.

Din București ni se scrie:

Academia Română a depus prin intermediul Legațiunei Române din Viena, o coroană pe mormântul regretatului Nicolae Teclu, fost membru al acestei înainte instituțiuni.

Convenția ruso-svedeză? Cetim în „Die Zeit“: „Gazette de Lausanne“ află din Paris că secretarul de finanțe al Dumei Ieios ar fi declarat, că există de fapt un tratat secret între Suedia și Rusia. Aceasta privește însulele Allands, pe cari după războiu Rusia le va ceda Svediei fără nici o despăgubire.

O întrebare.

— În atențiunea „Unirii“ și a „Culturii creștine.“ —

Ni se scrie:

Îndrănesc să pun o întrebare, cu care cred că vor consimți mulți dintre frații preoți dela sate. Nu e o plângere, ci numai o întrebare, care cred că e permisă ori-cui, când o face, cu toată bunăcuviința recerută.

E vorba de soartea tristă a preoților dela sate, cari au avut nenorocirea de a-și pierde soția, rămânând văduvi, eventual și cu copii de crescut.

Cei dela orașe nu-și pot face nici închipuire de câte greutate și se poticnește un astfel de preot, care urmează strict decorul, ce trebuie să-l arate în totdeauna clerul, în ce privește buna pildă, cu care trebuie să premeargă.

De aceea, cred eu, că și mai marii bisericești ar trebui să țină cont de starea noastră deplorabilă, măcar la un post sau două, cari au fost și până acum deschise, în gremiu, mai ales pentru preoții văduvi fără copii.

A fost postul de exactor, ocupat mai înainte de un preot căsătorit și dat apoi în concurs, de unde nu era eschis nici „un preot văduv, fără copii.“ M'am interesat, la timpul său, de acest post, care ar fi fost o adevărată binefacere pentru mine. S'a dat însă unui cleric tânăr, care cred că și-ar fi putut îndeplini, tot așa de bine, datoria și în alt post ce i s'ar fi încredințat. Acum, cum aud, se va da iarăș unui cleric tânăr; concursul nu se va mai publica!

Fără voie te întreb: pentru-ce un cleric tânăr să fie preferit față de un preot dela sate, care, în afară de nenorocirea familiară ce l-a ajuns, poate și-a câștigat și ceva merite în vieța lui profețască?

Poftescă și clericii tineri și lucreze măcar câțiva ani în cura animarum și apoi primească și ei posturi, cari după noi cei dela sate, sunt adevărate promovări.

Se știe doar câtă lipsă avem de preoți în atâtea parohii văduvite. Se știe câte sate au rămas fără învățători, unde preoții fac această slujbă, ici-colo. Ministrul a permis clericilor să ocupe posturi de învățători. Dacă tocmai au de gând să nu se căsătorească îndată ce au eșit din seminar, pot servi un an sau doi ca învățători, cum am făcut și noi, pe vremea noastră. Abia își câștigă ceva praxă și pe acest teren, de care vor avea lipsă, când vor fi directori școlari.

Toate aceste mi-au venit în minte, când un frate preot mi-a spus, că nici odată n'au fost în Blaj atâția tineri cari au terminat teologia, ca acum, în tot soiul de slujbe, cari nu toate sînt bisericești. Ce să mai zicem de cei din afară?

Un articol foarte cumințe, scris de „Senior“ în „Cultura Creștină“, constată același lucru, întrebându-se, pentru-ce clericii după ce au terminat cursul teologic, amână 2—3 ani (une-ori și mai mulți) fără a se dori cât mai iute în viața pastorală? Ce se alege din zelul cu care au părăsit zidurile seminariale? Oare nu evaporează el în cei 3—4 ani cheltuiți în vre-o slujbă mai ușoară, sau chiar fără nici o ocupație?

Al doilea post, care mai era deschis până acum și preoților văduvi fără copii, e postul de vicerector seminarial. Dela moartea fiieratului Oarga — văduv, având și copii — postul acesta a fost ocupat numai de clericii tineri, fără a se escrie concursul nici odată.

Se impune întrebarea: pentru-ce nu se escrie concurs la acest post destul de modest dealtcum, dar foarte binevenit pentru ori-care preot văduv? E un post acesta, asupra căruia dispune superioritatea noastră bisericească ori se umple după voia Rectoratului seminarial?

E bine să se știe acest lucru. Căci în cazul dintâu ar trebui să se escrie concurs, iar în al doilea să ne știm de o parte, preoțimea dela sate, și să nu ne mai facem speranțe deșarte.

Eu cred că vicerectorul e superior în seminar și ca atare trebuie să fie și om mai bătrân și cu oarecare praxă și din vieța pastorală. Vicerectoratul trebuie să fie un post regulat, cum e la toate seminariile, iar nu un post de

trece unde se aplică un tinar, care a terminat numai acum teologia, până i-se deschide „o parohie bună”. Aşa cum e azi, e mai mult un post de econom si pentru aca ceva se poate aplica ori-cine, chiar bucatarul seminarului, fara a-i se mai cere sa fi absolut teolog!

Închei, dorind să am un răspuns dela ce che mați.

Am scris aceste rânduri cu amărăciune, căci în vreme ce în biserică soră preoții văduvi se bucură de anume considerări, la noi văd că ni se închid și posturile, la cari înaintașii noștri aveau intrare.

Un preot văduv.

Grozăviile luptelor dintre Somme și Ancre.

Din Berlin se anunță:

Carol Wiegand a trimis ziarelor americane următorul raport despre luptele îngrozitoare dintre Somme și Ancre:

Nici un semn nu arată, că fie Francezii, fie Englezii, ar începe să se convingă, că finta spre care năzuiesc, nu o pot ajunge. Asalturile lor se tot reînnoiesc, iar miile lor de tunuri bubuie, ca niște ciocane puternice mănate de abur. Bubuitul tunurilor nu încheie încă, dar nici în liniile Germanilor nu se observă nici un semn de slăbire. Germanii stau ca niște ziduri neclintite, lucrate din fier, tescuite cu sânge. Spirit spartanic străbate pe Germani: să strălucă, sau să moară.

Intre Somme și Ancre stau față în față aproximativ 1.250.000 oameni și 7-10.000 tunuri. Aceasta luptă e cea mai mare din întreaga istorie universală. În luptele ce se dau aici se folosește ori-ce armă, care numai se poate închipui: Ciomege, ghioage, bucați mari de piatră, băte, sape și săpoie, săcuri, catapulte medievale, cari însă nu aruncă pietrii, ci colosuri întregi de stânci. E de sine înțeles apoi, că în legătură cu folosirea astorfel de arme, cruzimea încă e cât se poate de îngrozitoare. De ambele părți devin încapabile de luptă batalioane întregi, ba și regimente întregi. O astfel de luptă nu mai poate ținea mult...

Grozav!

Situația României.

Relația unui ziarist german. — Socialiștii români. Prim-ministrul bulgar despre relațiile bulgaro-române.

Correspondentul special al ziarului „Berliner Tageblatt”, Dr. Leo Lederer, telegrafiază cu data de 29 Iulie din București:

Cea mai importantă schimbare, care a obvenit zilele din urmă în situație, este, că Brătianu a pierdut mult din libertatea sa de acțiune. Până acum de curând a înțeles perfect să se susțină oricărei presiuni, acum însă, când cvadrupla muncește în vest și ost din toate puterile, e mânat spre o hotărâre. Nimeni însă nu poate spune cu siguranță în ce stadiu se află lucrurile și că de fapt, cum se spune din sorginte rusească, este de așteptat în timp apropiat încheierea unei convenții militare cu Rusia.

În fața presiunii ambasadorelor ententei e firesc, ca situația României să ne pună pe gânduri, și aceasta cu atât mai mult, cu cât liberalii de mult s'au forțat să-și asigure unitatea în partid.

Chiar și numai în propriul interes al României, ea ar trebui să fie făcută atentă cu toată hotărârea din partea Germaniei la urmările pe cari le-ar avea pentru România intrarea ei în acțiune. Se poate spera, că un astfel de demers n-ar rămânea fără efect.

O judecată lămurită se va putea face însă numai peste câteva zile. Guvernul român nu intenționează să facă anul acesta manevre mari. Se vor face numai manevre de garnizoană ca anul trecut și în anul 1914. Despre numirea lui Iliescu în postul de șef al statului major, care a fost considerat ca un fapt amenințător, nu se mai vorbește.

Din Haga se comunică:

Secretarul biroului internațional socialist a primit o telegramă, în înțelesul căreia cei doi reprezentanți ai partidului socialist român sunt împedecați din cauza situației grave din România să participe la conferința socialistă.

Într-o convorbire pe care a avut-o corespondentul din Sofia al ziarului „Pester Lloyd” cu prim-ministrul bulgar Radoslawow, se spune între altele:

Raporturile Bulgariei cu România, Radoslawow le apreciază cu mult optimism declarând, că Bulgaria va evita totul ce ar putea-o aduce cu vecinii în conflict. În consecință va face totul, pentru a dovedi României că și pe

viitor Bulgaria vrea să trăiască în cele mai bune raporturi cu România. Cu toate presiunile ententei, Brătianu și-a putut păstra independența și nu sunt de loc semine, că România și-ar putea schimba atitudinea față de noi.

Comunicatul Hôfer.

Buletinul oficial pe ziua de 30 Iulie.

În nordul monarhiei.

Luptele din Galiția-ostică și Wolhynia continuă cu o violență neschimbată. În Galiția-ostică, și anume la Molodylow, spre nord-vest dela Colomea, precum și la vest și la nord-vest dela Buczac se dă o luptă crâncenă. Dușmanul își continuă atacurile sale zi și noapte. Toate eforturile lui au eșuat cu cele mai grele pierderi. Tot așa și atacurile îndreptate între Berestecko și Stobykova, pe Stochod, cu toate că dușmanul a făcut o foarte mare risipă de oameni, nu i-au adus nici un succes. Deja focul de artilerie și de infanterie al apărătorilor a oprit pe loc coloanele de asalt ale dușmanului. Unde Rușilor în mod transitoriu le-a succes să pătrundă în tranșeele noastre, cum s-a întâmplat spre vest dela Luck, la armata colonelului-general Terst-yanski, dușmanii au fost respinși prin contra-atac. La Kasowka, pe Styr, după respingerea mai multor atacuri rusești, apărarea am retras-o în secanta cotitului Stochodului care iese departe în afară.

La granițele italiene.

Pe înălțimile la sud-vest dela Panevggio a fost respins atacul unui batalion italian. Altcum pe diferiții sectori de front s-au dat numai lupte mai vii de artilerie.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Situația e neschimbată.

Generalul de divizie Hôfer, locțiitorul șefului de stat major.

Turcii pe frontul galițian

Roda-Roda comunică din cartierul pressei următoarele ziarului „Neue Freie Presse”:

Ofițerii, cari au sosit din Lemberg, povestesc că acolo s'au putut vedea în zilele trecute numeroși ofițeri turci, cari se grăbeau la comandamentele lor aflate în front. Decâte-ori se arătau ofițeri turci în oraș, ei erau însoțiți de manifestații de simpatie pas de pas.

Transportul trupelor turcești se face în mod febril. Deși au făcut un lung drum, nu se văd urme de oboseală pe ei. Ei sunt foarte însuflețiți. Conducerea armatei noastre a făcut, în conțelegere cu direcțiunea căilor noastre ferate, totul, ca transportul trupelor turcești prin monarhie să se efectueze cât mai prompt.

Conștiențiozității rare a autorităților noastre este de-a se mulțumi, că transportul trupelor turcești a rămas cel mai mare secret, până în momentul, când biroul berlinez Wolff a publicat comunicatul, că în timpul cel mai apropiat vor lua parte în luptele din Galiția trupe turcești.

Hotărârea, ca trupe turcești să fie trimise pe câmpul de luptă european, nu e urmarea unui plan mai nou, ci a fost de mai mult timp proiectat, prin urmare nu s'a impus prin situația momentană de pe câmpul de luptă. Turcii nu s'osesc în Galiția ca trupe de ajutor, ci vin ca împreună cu noi să se lupte în contra dușmanului declarat al Turciei, care se luptă aci cu forțe mai mari.

Numărul Japonozilor din armata rusească. Din Berlin se anunță: Numărul Japonozilor, care servesc în armata rusească, se urcă după cum reiese din informațiile din Amsterdam ale ziarului „Vossische Zeitung”, la 30.000, din care peste jumătate ofițeri. Guvernul rus a cerut infanterie, pionieri și artilerie japoneză, dar a primit exclusiv artilerie. Soldații japonezi nu combat împreună cu cei rusești, ci-și deservesc exclusiv bateriile puse la dispoziția lor. Ofițerii japonezi din contră sunt împărțiți în toată armata rusească. Guvernul japonez care s'a învoit, numai în urma unor îndelungate negocieri, să trimeată ofițeri în armata rusească, a oferit de altcum comandamentului suprem englez în Decembrie 1915 să completeze corpul ofițerilor

englezi. Dar Anglia a respins oferta fără alte tratative.

Politica României.

--- Voci de presă. ---

Din ziarele bucureștene, cari ne-au sosit astăzi spicuim următoarele constatări cu privire la svonurile alarmante din zilele ultime:

„Steagul”

Se poate spune asupra situației de astăzi că diplomația Quadruplei face mari eforturi la București, că în legătură cu aceste eforturi e și venirea noului ministru francez, care are misiunea de „a întări acțiunea diplomației și militare a Franței în România”, dar că guvernul nu vede și nu poate vedea nimic care să-i schimbe atitudinea în sens războinic...

„Ziua.”

„Triumful rusofililor noștri a fost de scurtă durată și născocirile lor s'au prăbușit față de realitatea lucrurilor. *Politica României merge înainte drumul ei liniștit și chibzuit, mai puțin dispusă ca oricând de a se hazarda pe calea aventurilor funeste pe care vor s'o împingă rusofilii noștri.*”

Colecta unui erou

pentru un scop nobil.

Dela harnicul preot din Poiana Sărată d-l Ioan Răfiroi, care a început frumoașă și rodnică muncă de regenerare în comuna ce o păstorește, primim spre publicare colecta sergentului major de stab, de origine tot din Poiana Sărată, Nicolae Ardelean, dela regim. 2 de infanterie, colectă întreprinsă pentru augmentarea săracilor și orfanilor celor căzuți pe câmpul de luptă (un mic brfeinat național, local, întemeiat încă în 1914, de-odată cu izbucnirea marelui război).

D-l sergent Ardelean, unul din cei mai bravi ostași ai regimentului 2 și unul din eroii dela Ivangorod și Baranovice, din Polonia rusească, nu și-a câștigat merite numai pe câmpul de luptă, având pieptul decorat cu patru medalii (clasa I. de argint, mare și mică, cea de bronz, și una germană) fiind bătut pe umăr de împăratul Germaniei, având deosebita cinste de a sta de vorbă cu moștenitorul de tron, ci din propriu indemn a inițiat și mai multe colecte pentru orfelinatele noastre, între cari și cea care urmează pentru micul orfelinat din comuna sa natală, relevându-se astfel și ca erou și ca o inimă de aur, care cu toată greutatea vremilor își aduce aminte și de comuna sa și de școala în care și-a câștigat primele cunoștințe. D-zeu să-l ducă în pace acasă, unde să-și continue munca strădănică și rodnică, contribuind astfel în frunte cu harnicul-părinte sufletesc și cu ceilalți tovarăși ai lui la ridicarea și înălțarea acestei comune, care nu ne îndoiim că cu astfel de conducător și cu astfel de parohieni va fi una din cele mai fericite comune din părțile noastre.

Iată acum și colecta însuflețitorilor soldați români din Poiana Sărată în suma de 60 — cor.

Serg-maj. Nicolae Ardelean 9 cor. plutonier Francisc Sândor 4 cor, caporal Iancu Comșa 5 cor. frunțașul Nicolae Marin 4 cor, Ion Mailat 4 cor, George Vrânceanu-Cănițu 4 cor, Alexandru Călițu 4 cor, Dumitru Dobrin 4 cor, Nicolae Ș. Presmerean 4 cor. Nicolae Lazar Cotigă 4 cor. Petre Lupu 2 cor. Ion Gavrilă 2 cor. Gheorghe Ș. Presmerean 4 cor. Ion Todor Iacob 6 cor. Total 60 cor.

Rezervele germane. Din Berlin se comunică.

Contrar afirmațiunilor inamicilor noștri că cifra oamenilor în Germaniași rezervelor germane nu va fi de ajuns totdeauna spre a acoperi golurile pe cari lupta necurmată pe trei ori patru fronturi le face în mod firesc, suntem în măsură, bazându-ne pe date oficiale, de a anunța că rezervele noastre de oameni nu ne pricinuesc nici o dificultate. Comandamentul superior german n'a avut încă trebuință să aibă recurs la clasele 1898 și 1899. Batalioanele de rezervă și depozitele de recruți sunt menținute în mod statornic complete. În plus, mai multe sute de mii de oameni sunt dispensați până la un nou ordin de serviciu militar în interesul menținerii vieții noastre economice și cari ar putea fi chemați sub drapel în

caz de trebuință. Inamicii noștri trebuie să se gândească că în asprele lupte din săptămânile trecute nu am fost silniți nici o dată a transporta trupe de pe frontul oriental pe frontul occidental, sau viceversa.

Pentru Orfelinatul Uniunii fem. rom. din Ungaria.

Economul, institut de credit și economii Cluj a votat din cota sa filantropică pentru susținerea Orfelinatului nostru suma de 1000 cor care se va plăti în patru rate anuale consecutive.

Cu mare bucurie luăm la cunoștință generosul dar, exprimând Onoratei Direcțiuni și pe calea aceasta cea mai adâncă recunoștință, pentru a ne face posibilă susținerea orfelinelor.

În numele Uniunii

Maria B. Baiulescu,
președintă.

ȘTIRI.

— 31 Iulie n. 1916.

Aviz.

Cu tot apelul adresat abonaților noștri de-ași achita restanțele și de-ași reînoui abonamentul pe semestrul al doilea, mulți n-au satisfăcut cererea noastră îndreptățită.

Tuturor acestora le aducem la cunoștință, că începând cu 1 Aug. n. le vom sista irevocabil trimiterea ziarului.

Discursul de deschidere al congresului rostit de P. Sa episcopul Papp al Aradului, sosind-ne deabea la încheierea foii, îl vom publica în numărul de mâine.

Mort pentru Tron și Patrie.

Primim următorul duios necrolog:

Subscrișii cu inima înfrântă de durere, resignați însă în voia lui Dumnezeu anunță trecerea la vecinicie a iubitului neuitatului lor fiu, frate și nepot Vasile Gheție, medicinist curs IV., cadet-med. la reg. de inf. nr. 51, întâmplată în etate de 21 ani în decursul luptei dela Baranovici, în 8 Iulie a. c. la 11 oare a. m. lovit de o bucată de granată în mijlocul împlinirii datorinței sale de grijitor al răniților, a murit moarte de erou dându-și sufletul său nobil în mâinile Ziditorului. Rămășițele pământesti ale repausatului său așezat interimal în cimțierul Regimentului de lângă biserică din Nowo-Sviet. Misa funebrală pentru odihna sufletului lui să va celebra în 5 Aug. g. c. la 9 ore în biserică parohială din Șimleu.

Erou al datorinței, vrednic de străbuni și de amintirea noastră, depunem cununa pururea verde a iubirei și admirației noastre pe al tău scump mormânt! Rugați-vă pentru sufletul lui!

Șimleul-Silvaniei, la 27 Iulie 1916. Dr. Alexandru Gheție, vicar for. ep. al Silvaniei cu soția Elena N. Pordea părinți. Mărioara, soră, Victor și Ionel frați. Vasile Pordea secretar episcopesc cu soția Maria n. Lupu, bunici. Dr. Ioan Gheție avocat cu soția Livia n. Telescu, Maria Gheție, cu soțul Mihail Pop, protopop. Dr. Iuliu Pordea, avocat. Dr. Augustin Pordea, avocat cu soția Livia n. Farkas, Cornelia Pordea, Alexandru Pordea, teol. abs. Dr. Ioan Pordea not. la trib. oficer în armată. Gregoriu Pop, canonic. Ioan Gheție deputat dietal. Vasile Gheție, pretore ca unchi și mătușe.

Adresăm familiilor îndoliate sincere condolențe, iar eroului mort pentru Tron și patrie, care-și doarme somnul de veci în pământul însângerat al Rusiei, îi dorim odihnă lină.

Distincții. Cu crucea pentru merite militare cl. III cu decorație de război, a fost distins locotenentul Sabin Codarcea și sublocotenentul Anchiștim Pop, căzut în luptă.

Sublocotenentul Parschau a căzut. După o știre sosită din Königsberg, sublocotenentul Otto Parschau, cavalier al ordinului „Pour le merite” a căzut la 22 Iulie n. Sublocot. Parschau în timpul din urmă a fost de multe ori amintit în comunicatele statului-major german, ca unul din cei mai distinși aviatori germani. În 11 Iulie n. a împușcat al 8-lea avion dușman.

—x—

Manifestații pentru pace în Anglia. Guvernul englez pentru întâia oară a permis acum marile manifestații pentru pace, cari se vor ține în 4 August.

Provocare. Contribuabili de dare sunt provocați ca darea de stat și aruncurile de pe cvartal să le plătească până în 16 August a. c. căci la din contră se vor încassa cu interese de întârziere.

O ougetare de actualitate. Neutralitatea în război e întocmai ca și femeia: Cea mai bună este aceea despre care se vorbește mai puțin.

Căți mor dintre răniți? Iată o scurtă statistică în războiul cramei au murit din 100 răniți 28. În războiul din 1864 au murit la prusieni 16 din 100. În 1870/12 la sută. În războiul ruso-japonez 7 procente la Japonezi și 4 dintre Ruși. În cele 9 luni dintâi ale războiului actual statistica germană înregistrează abia 2 morți dintre 100 răniți germani. Această îngrijire ce se dă răniților explică și inepuisabila forță de soldați a Germaniei.

Prețuri maxime pentru prune și produse de prune. Guvernul ungar a dat o nouă ordinațiune prin care stabilește prețuri maxime pentru prunele de toamnă 20 cor., pe maza metrică, la cumpărarea en gros, dela producător, și 12 coroane pentru prunele de vară. Aceste prețuri nu se referă la prunele de lux, cari nu pot fi folosite la fabricațiunea spiritului. Pentru produsele de prune se fixează următoarele prețuri: Pentru prunele uscate, cumpărate en gros dela producător, socotit pe maza metrică, pentru 100—105 buc. cal. prețul e de 100 cor., când vor fi 115 buc. la kg. 94 cor. Prețul maximal pentru coșniș de prune, socotit pe hectolitru, din prune de vară, cu-un conținut de alcool de 3—4 procente 13 cor. Din prune de toamnă cu 5 procente conținut de alcool sau mai mult 18 cor. Aceste prețuri maxime însă în vigoare la 28 Iulie.

Rectificare. Înștirea publicată în n-rul 150 al ziarului nostru, e a se rectifică că d-l Gherasim Popa inv. în Cristian a contribuit la fondul „Dr. Petru Șpan” cu 4 și nu cu 5 coroane.

Caut un econom și o bucată-reasă pentru internatul școlarelor medii gr. or. române din Brașov. Aș preferi o păreche harnică: bărbatul econom, iar nevasta bucatăreasă. Reflectanții se vor adresa profesorului Ioan Petrovici (Brașov, Str. Prundului 39).

Dați mici contribuiri anuale pentru Orfelinatul Uniunii femeilor rom. din Ungaria.

Contribuțiile sunt a se trimite prezidentei „Uniunii” d-nei Maria B. Baiulescu Brașov.

O conspirațiune ucrainiană la Petersburg. Din Stockholm, se anunță:

Se află din Petersburg că poliția politică crede că a descoperit o conspirațiune ucrainiană. La Petersburg și Kiew s'au descoperit asociațiuni politice ucrainiene, cari sunt bănuite că au pregătit o răscoală armată a întregii Ucraine. Comitele au primit ordinul urgent să deslipească teritoriile ucrainiene de Rusia și să le declare Stat de sine stătător.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Braniscea & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lăscu.

Soldați!!!

Cumpărați „Cartea Soldatului II”, cea mai potrivită carte de cântre în zilele aceste.

Se poate comanda la Tipografia A. Mureșianu Braniscea & Comp. în Brașov (Brassó), pentru 40 filerți + 5 filerți porto.

Ecce bucăți, trimise recomandată, din „Cartea Soldatului II” costă numai 4 coroane.

„Artă”.

Esecut portrete în mărime naturală după fotografie — în desemn pentru 25 coroane, în pictură în oleiu 60 cor.

Lazar. Zazar, via: Nagybánya.